

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000393

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-03-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гром Наталя Олексіївна

2. Natalia O. Hrom

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-1677-2982

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 06-03-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Вінницький апеляційний суд

Код за ЄДРПОУ: 42257550

Місцезнаходження: вул. Соборна, Вінниця, Вінницький р-н., 21050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11776

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Адміністративні процедури протидії домашньому насильству
2. Administrative procedures for combating domestic violence

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукового завдання щодо визначення сутності та особливостей адміністративних процедур протидії домашньому насильству, а також визначення шляхів удосконалення їх реалізації. Результатом проведеного дослідження стало формулювання положень, рекомендацій і висновків, спрямованих на досягнення поставленої мети. З'ясовано соціальні передумови виникнення та існування домашнього насильства: релігійні вчення, традиції та звичаї, економічні та соціальні фактори, а також психологічні відмінності чоловіка та жінки. Вказані передумови сприяли становленню домашнього насильства як деструктивного явища та його поширенню. В результаті дослідження генезису правового забезпечення протидії домашньому насильству, виокремлено наступні періоди: 1) перший період (XI–XVI ст.) характеризується появою кодифікованої збірки юридичних норм українського народу «Руська правда», яким на рівні закону було захищено становище жінки, дружини і матері; 2) другий період (IX ст.), пов'язаний із двома законами: АвстроУгорським цивільним уложенням, у якому була здійснена спроба унормувати відносини між подружжям; Уложенням про кримінальні і виправні,

в якому встановлено відповідальність за скоєння насильства відносно членів сім'ї; 3) третій період (XIII-початок XX ст.) ознаменувався початком спроб зрівняння жінок в усіх сферах суспільного життя; 4) четвертий період (середина та кінець XX ст.) став найбільш результативним у сфері протидії домашньому насильству, коли у 1948, 1979 і 1996 році було прийнято низку фундаментальних міжнародних документів, якими проголошено рівність чоловіка та жінки; 5) п'ятий період (кінець XX-XXI ст.) співпадає зі становленням України як незалежної держави, яка визнала домашнє насильство глобальною проблемою, яке потребує комплексної протидії, в т. ч. шляхом розбудови нормативно-правової бази у цій сфері. Визначено ознаки за якими слід розмежовувати адміністративні правопорушення, передбачені ст. 173-2 КУпАП із схожими адміністративними правопорушеннями (ст. 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУпАП): об'єкт посягання; зміст обов'язкової ознаки юридичного складу адміністративного правопорушення; вік потерпілого. Розглянуто підстави розмежування ст. 173-2 КУпАП та ст. 126-1 КК України, а також сформульовано положення, на підставі яких здійснюється розмежування сімейного конфлікту та домашнього насильства. На підставі аналізу сутності адміністративних процедур протидії домашньому, виокремлено їх ознаки. Останні покладено в основу дефініції поняття «адміністративні процедури протидії домашньому насильству» п це сукупність упорядкованих послідовних юридично-значущих дій, які здійснюються органами державної влади (загальної та спеціальної компетенції), компетентними органами місцевого самоврядування та громадськими інституціями, на підставі норм адміністративного законодавства, в межах провадження у справах про адміністративні правопорушення, взаємодії суб'єктів протидії домашньому насильству, а також інших адміністративних процедур з метою профілактики домашнього насильства та його оперативного припинення, в тому числі шляхом застосування заходів, які забезпечують дотримання прав та свобод людини, їх поновлення (в разі порушення), безпеку для життя та здоров'я потерпілого та корекцію насильницької поведінки кривдника. Охарактеризовано наступні види адміністративних процедур протидії домашньому насильству: провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері домашнього насильства; застосування термінового заборонного припису стосовно кривдника; реалізація обмежувального припису стосовно кривдника; порядок взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи; направлення особи на проходження програми для кривдників. Вивчення зарубіжного досвіду (Республік Польщі та Франції, Королівств Іспанії та Швеції, США Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії) в сфері запобігання та протидії домашньому насильству дало можливість виокремити низку особливостей, які забезпечують ефективну боротьбу з цим явищем, серед яких: наявність чіткої вказівки на зв'язок гендерних стереотипів і домашнього насильства; організація та систематичне удосконалення професійних знань, умінь і навичок усіх без винятку суб'єктів протидії домашньому насильству; проведення масштабних інформаційних компаній, які мають на меті підвищення рівня обізнаності населення про домашнє насильство як соціальну загрозу та правопорушення.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and a new solution to the scientific problem of defining the essence and characteristics of administrative procedures for combating domestic violence, as well as identifying ways to improve their implementation. The result of the research was the formulation of provisions, recommendations, and conclusions aimed at achieving the set goal. The social preconditions for the emergence and existence of domestic violence have been identified: religious teachings, traditions and customs, economic and social factors, as well as psychological differences between men and women. These preconditions contributed to the establishment of domestic violence as a destructive phenomenon and its spread. As a result of studying the genesis of legal measures to combat domestic violence, the following periods have been identified: 1) the first period (11th-16th centuries) is characterized by the emergence of a codified collection of legal norms of the Ukrainian people, Ruska Pravda, which protected the status of women, wives, and mothers at the level of law; 2) the second period (9th century) is associated with two laws: the Austro-Hungarian Civil Code, which attempted to regulate relations between spouses; The Code on Criminal and Correctional Matters, which established liability for violence against family members; 3) The third period (13th-early 20th centuries) was marked by the beginning of attempts to achieve equality for women in all spheres of public life; 4) The fourth period (mid- to late 20th century) was the most successful in terms of combating domestic violence, with a series of fundamental international

documents proclaiming the equality of men and women adopted in 1948, 1979, and 1996. 5) The fifth period (late 20th–21st centuries) coincides with the establishment of Ukraine as an independent state, which recognized domestic violence as a global problem requiring comprehensive countermeasures, including through the development of a regulatory and legal framework. The criteria for distinguishing between administrative offenses under Article 173-2 of the Code of Administrative Offenses and similar administrative offenses (Article 183-1 and Parts 1 and 2 of Article 184 of the Code of Administrative Offenses) have been defined: the object of the offense; the content of the mandatory feature of the legal composition of an administrative offense; the age of the victim. The grounds for distinguishing between Article 173-2 of the Code of Administrative Offenses and Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine have been considered, and provisions have been formulated on the basis of which family conflict and domestic violence are distinguished. Based on an analysis of the essence of administrative procedures for combating domestic violence, their characteristics have been identified. The latter form the basis for the definition of the concept of “administrative procedures for combating domestic violence” as a set of orderly, sequential, legally significant actions carried out by state authorities (of general and special competence), competent local government bodies, and public institutions, on the basis of administrative legislation, within the framework of proceedings in cases of administrative offenses, interaction between entities combating domestic violence, as well as other administrative procedures aimed at preventing domestic violence and its prompt cessation, including through the application of measures that ensure respect for human rights and freedoms, their restoration (in case of violation), safety for the life and health of the victim, and correction of the violent behavior of the abuser. The following types of administrative procedures for combating domestic violence are described: proceedings in cases of administrative offenses in the field of domestic violence; application of an emergency restraining order against the abuser; implementation of a restrictive order against the abuser; procedure for placing the abuser on preventive registration and conducting preventive work with him; referral of the person to a program for abusers. The study of foreign experience (the Republics of Poland and France, the Kingdoms of Spain and Sweden, the United States of America, and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) in the field of preventing and combating domestic violence has made it possible to identify a number of features that ensure effective combating of this phenomenon, including: clear indication of the link between gender stereotypes and domestic violence; organization and systematic improvement of professional knowledge, skills, and abilities of all actors involved in combating domestic violence without exception; the implementation of large-scale information campaigns aimed at raising public awareness of domestic violence as a social threat and a crime.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гром Н. О. Правове забезпечення протидії домашньому насильству: становлення та розвиток. Юридичний бюлетень. 2024. № 32. С. 31-38.
- Гром Н. О. Правові основи розмежування адміністративного правопорушення, яке встановлює відповідальність за домашнє насильство від суміжних (адміністративних) проступків. Право і суспільство. 2024. № 2. С. 188-195.
- Гром Н. О. Адміністративні процедури протидії домашньому насильству: поняття та ознаки. Публічне право. 2025. № 1. С. 22-28.

- Гром Н. О. Види адміністративних процедур протидії домашньому насильству. Правові новели. 2025. № 1. С. 55-60.
- Гром Н. О. Практичні аспекти виконання обмежувальних приписів щодо кривдників як правовий наслідок вчинення домашнього насильства. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2025. Т. 34 (1). С. 700-709.
- Гром Н. О. Ефективність термінового заборонного припису як інструмента запобігання та протидії домашньому насильству. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2025. № 2 (109). С. 145-155.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чишко Катерина Олександрівна
2. Katerina O. Chihko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8810-7950

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панова Оксана Олександрівна
2. Oksana O. Panova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3533-5076

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Національний авіаційний університет**Код за ЄДРПОУ:** 01132330**Місцезнаходження:** проспект Любомира Гузара, Київ, 03058, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Білоус Ірина Миколаївна

2. Irina M. Bilous

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0789-8282**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний торговельно-економічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 44470624**Місцезнаходження:** вул. Кіото, Київ, 02156, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бахаєва Альона Сергіївна

2. Alona Bahaeva

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6498-2213**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571096**Місцезнаходження:** пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Салманова Олена Юріївна

2. Olena Y. Salmanova

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6376-1160

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205713598>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бугайчук Костянтин Леонідович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бугайчук Костянтин Леонідович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна